

Vraag nr. 195
van 27 mei 2005
van de heer BART DE WEVER

Nieuwkomers – Stand van zaken

Uit het gecoördineerd antwoord op mijn schriftelijke vragen nr. 69 aan minister Keulen en nr. 59 aan minister Vandenbroucke van 21 december 2004 leer ik dat er in het Vlaamse gewest tussen 1 april en 12 november 2004, 15.669 nieuwkomers in de gemeenten ingeschreven werden (EU en niet-EU). Hiervan schreven er zich 6.196 (40 %) in de provincie Antwerpen in. Een eenvoudige rekensom leert ons dat er maandelijks dus ongeveer 2.100 nieuwkomers worden ingeschreven in het Vlaamse gewest.

Als we deze cijfers extrapoleren dan zouden er zich, tussen 1 april 2004 en 31 maart 2005, ongeveer 25.000 nieuwkomers vestigen in het Vlaamse gewest. In de stad Antwerpen zouden er zich tijdens deze periode 6.800 nieuwkomers (waarvan een 700-tal Nederlanders) inschrijven of 27,2 %, dus meer dan 1 op 4 van het totale aantal nieuwkomers in Vlaanderen.

Let wel, het gaat hier ook om bijvoorbeeld Nederlanders, Fransen, eurocraten,... Ongeveer de helft (12.300) zou uit een land van buiten de EU komen. Dit betekent dat deze 25.000 nieuwkomers lang niet allemaal verplicht moeten inburgeren. Wel behoren ze allemaal tot de doelgroep van het inburgeringsbeleid. Van de andere kant gaat het hier enkel om de ingeschreven "doelgroepnieuwkomers"; mensen zonder papieren en illegalen horen hier uiteraard niet bij.

1. Hoeveel nieuwkomers schreven zich tussen 1 april 2004 en 31 maart 2005, in Vlaanderen exact in?

Kan de minister cijfers per gemeente bezorgen (zoals in het antwoord op mijn schriftelijke vragen nrs. 69 en 59)?

2. Klopt het dat ongeveer de helft hiervan uit een land buiten de EER (of EU) komt?

Kan de minister gedetailleerde cijfers (eventueel per land van herkomst) bezorgen?

3. Klopt het dat deze nieuwkomers allemaal tot de doelgroep van het inburgeringsbeleid behoren, maar niet allemaal verplicht zijn, of gaat het hier ook om minderjarigen, enzovoort...?
4. Hoeveel nieuwkomers vielen er tussen 1 april 2004 en 31 maart 2005 onder de verplichting?
5. Kan de minister cijfers bezorgen omtrent de exacte samenstelling van deze nieuwkomers (erkend vluchteling, asielzoeker, gezinshereniger, gezinsvormer,...)?
6. Is het juist te stellen dat elke nieuwkomer het afgelopen jaar van de betrokken gemeente (waarin hij/zij zich inschreef) een oproepingsbrief ontving om zich binnen drie maanden aan te melden bij een onthaalbureau?

Indien dit de eerste maanden niet correct gebeurde (wegens onwetendheid van de gemeentediensten), gebeurt dit dan nu wel volgens het boekje?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan vice-minister-president Vandenbroucke (vraag nr. 207) en aan minister Keulen (nr. 195).

Antwoord

1. Volgens ons gegevensbestand gebaseerd op het Rijksregister hebben 27.963 nieuwkomers zich ingeschreven in het Vlaams Gewest tussen 1 april 2004 en 31 maart 2005. De cijfers per gemeente zijn te vinden in bijlage 1.
2. Volgens ons gegevensbestand gebaseerd op het Rijksregister hebben 16.935 (ca. 61 %) nieuwkomers uit een land buiten de EER zich ingeschreven in het Vlaams Gewest tussen 1 april en 2004 en 31 maart 2005. De cijfers per nationaliteit, zowel EER-onderdanen als niet-EER-onderdanen, zijn in bijlage 2 te vinden.
3. Aan de hand van de verblijfsdocumenten wordt bij sommige categorieën van personen op het onthaalbureau nader onderzocht of zij wel degelijk tot de doelgroep van het inburgeringsbeleid behoren, conform artikel 3 van het decreet betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid:

"Art 3.

§ 1. Met uitzondering van de vreemdeling die hier voor een tijdelijk doel verblijft en van de asielzoeker zolang diens asielaanvraag niet ontvankelijk is verklaard, behoort tot de doelgroep van het Vlaamse inburgeringsbeleid, de vreemdeling die aan de volgende voorwaarden voldoet:

- 1° zich inschrijven in een gemeente van het Nederlandse taalgebied of in een gemeente van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- 2° de leeftijd van achttien jaar bereikt hebben;
- 3° zich recent en voor het eerst in een gemeente als bedoeld in 1° ingeschreven hebben.

(...)

§ 5. Tot de doelgroep van het Vlaamse inburgeringsbeleid behoort tevens de minderjarige anderstalige nieuwkomer zoals bedoeld in de organieke onderwijsregelgeving terzake, hierna minderjarige anderstalige nieuwkomer genoemd".

In bijlage 1 en 2 zijn de minderjarige nieuwkomers niet vervat.

4. Volgens het gegevensbestand gebaseerd op het Rijksregister vielen 2.137 nieuwkomers onder de verplichting in de periode tussen 1 april 2004 en 31 maart 2005. Maar bij onderzoek en controle uitgevoerd door de onthaalbureaus blijkt dat 3.110 nieuwkomers die tot de verplichte doelgroep behoren, zich hebben aangemeld in de periode tussen 1 april 2004 en 31 maart 2005 (zie ook het antwoord op de vraag nr. 196). Het verschil kan verklaard worden door het feit dat bij sommige categorieën van personen nader dient te worden onderzocht of ze effectief tot de doelgroep behoren én of ze al dan niet tot de verplichte doelgroep behoren. Dit onderzoek gebeurt als de nieuwkomer zich op het onthaalbureau aanmeldt.
5. Aantal nieuwkomers per juridisch statuut per onthaalbureau in het Vlaams Gewest tussen 1 april 2004 en 31 maart 2005:

Onthaalbureau	1	2	3	Totaal
Provincie Antwerpen	497	622	3345	4464
Provincie Limburg	301	391	3787	4479
Provincie Oost-Vlaanderen	482	402	1432	2316
Provincie Vlaams-Brabant	603	1457	2897	4957
Provincie West-Vlaanderen	539	477	1806	2822
Stad Antwerpen	1155	1515	4248	6918
Stad Gent	244	542	1221	2007
Totaal	3821	5406	18736	27963

Bron: Cevi en Rijksregister.

Legende:

- 1 = ontvankelijk verklaarde asielzoekers en erkende vluchtelingen
- 2 = geregulariseerden en arbeidsmigranten
- 3 = volgmigranten (gezinsvormers en gezinsherenigers)

6. De gemeente heeft de taak om de nieuwkomer te informeren over het inburgeringsbeleid en door te verwijzen naar het onthaalbureau. Nieuwkomers die eventueel verplicht zijn tot het volgen van een traject worden ook geïnformeerd over hun plicht en de mogelijke sancties wanneer zij die niet nakomen.

Aangezien rechthebbende nieuwkomers vrijgesteld zijn van de plichten zoals bepaald in art. 5 van het inburgeringsdecreet, moeten ze zich niet binnen de drie maanden op het onthaalbureau aanmelden. Zij ontvangen daarover dus ook geen oproepingsbrief om zich te moeten aanmelden bij het onthaalbureau. Wel ontvangen de betrokkenen na verloop van tijd een informatieve brief, waarin hun recht op het volgen van een inburgeringstraject wordt medegedeeld en dat zij, indien zij hiervan gebruik wensen te maken, zich dienen aan te melden bij het onthaalbureau.

De gemeenten zijn meer en meer vertrouwd geraakt met hun rol in het inburgeringsbeleid. De gemeentebesturen die deze taak uitvoeren raken ook meer en meer overtuigd van het belang en zijn meer betrokken bij het inburgeringsbeleid. Bij de inwerkingtreding van het inburgeringsdecreet

moesten de gemeenten zich uiteraard inwerken in en meer vertrouwd geraken met het inburgeringsbeleid. In principe gebeurt het nu wel volgens het 'boekje'.

(Bovenvermelde bijlagen liggen ter inzage bij het Algemeen Secretariaat, dienst Schriftelijke Vragen – red.)